

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. P.**, bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Rudolfom Adamčíkom, advokátom so sídlom v Bratislave, Liptovská 2/A, proti žalovaným **1/ T. B.**, bývajúcemu v M. a **2/ P. G.**, bývajúcemu v D., oboch zastúpených Mgr. Pavlom Riškom, usadeným euroadvokátom so sídlom v Bratislave, Zelená 2, **o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 4 C 1/2009 (predtým na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. NM – 4 C 359/2004), o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 2. augusta 2011 sp. zn. 5 Co 220/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa po pripustení zmeny žaloby v priebehu konania domáhal súdnej ochrany pred zásahmi do jeho osobnostných práv, ktorých sa mal dopustiť žalovaný 1/ čestným vyhlásením zo 4. augusta 2004, podľa ktorého žalobca neprávom od neho požadoval 10 000 USD a žalovaný 2/ listom zaslaným prezidentovi Slovenského futbalového zväzu (SFZ) a členom výkonného výboru SFZ, v ktorom žalobcu obvinil okrem iného aj z konania uvedeného v čestnom vyhlásení žalovaného 1/. Uviedol, že tieto nepravdivé a pravdu skresľujúce tvrdenia žalovaných závažným spôsobom znížili jeho vážnosť i česť nielen u jeho zamestnávateľa, ale aj v tej časti spoločnosti, ktorá sa profesionálne venuje futbalu. Obvinenia obsiahnuté v liste žalovaného 2/ prenikli aj do sféry laickej verejnosti, a tiež do prostredia jeho rodiny a priateľov. V petite žiadal, aby sa mu žalovaní 1/ a 2/ ospravedlnili listom adresovaným jemu, prezidentovi SFZ a členom výkonného výboru SFZ a požadoval od nich aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, od každého z nich po 500 000,-- Sk a náhradu trov konania.

Okresný súd Trenčín (súd prvého stupňa) rozsudkom z 25. októbra 2007 č. k. NM - 4 C 359/2004-178 žalobu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/, na účet ich zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, náhradu trov konania v sume 431 584,50 Sk. Po vyhodnotení listinných dôkazov a výpovedí svedkov dospel k záveru, že žalobcovi nie je možné poskytnúť ním požadovanú ochranu, pretože tvrdenia žalovaného 1/ v jeho čestnom vyhlásení, prevzaté aj do listu žalovaného 2/, sú pravdivé. Tento záver vyvodil „z logického sledu udalostí od prvého telefonátu žalobcu v decembri 2001 žalovanému 1/, cez jeho informovanie žalovaného 2/, následného oznámenia žalovaného 2/ prezidentovi FK ZŤS Dubnica and Váhom p. N., ktorému to potvrdil i sám žalovaný 1/ a nebohý otec žalovaného 1/, jeho postúpenie informácie, o vierohodnosti ktorej nikto z nich nepochyboval, najvyšším funkcionárom SFZ p. L. a T.“. Uviedol, že súdu sa síce nepodarilo zabezpečiť priamy dôkaz o korupčnom správaní žalobcu, k takému záveru sa však dá dospieť na základe nepriamych dôkazov, „ktoré vo svojom súhrne tvoria logickú, ničím neprerušovanú a uzavretú sústavu nepriamych dôkazov, vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba naväzujúcich“. Dodal, že ak by aj konanie žalovaných bolo možné považovať za zásah do práv žalobcu, na základe vykonaných dôkazov nebolo možné ustáliť, že konanie žalovaných ohrozilo jeho česť, vážnosť a dôstojnosť, resp. jeho ďalší kariérny postup.

Krajský súd v Trenčíne (súd druhého stupňa), po tom, čo bol jeho predošlý rozsudok z 29. októbra 2008 sp. zn. 5 Co 44/2008 na dovolanie žalovaných uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2010 sp. zn. 5 Cdo 168/2009 zrušený, novým rozsudkom z 2. augusta 2011 sp. zn. 5 Co 220/2010 potvrdil prvostupňovú žalobu zamietajúci rozsudok ako vecne správny. Zároveň zaviazal žalobcu k náhrade trov odvolacieho aj dovolacieho konania žalovaným 1/ a 2/ v sume 6 476,65 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku, k rukám ich právneho zástupcu. Zhodne so súdom prvého stupňa, po zopakovaní a doplnení dokazovania, dospel k záveru, že jeho stanovisko o logickom slede udalostí opísanom v prvostupňovom rozsudku, svedčí o tom, že skutok sa stal tak ako tvrdil žalovaný 1/ vo svojom čestnom vyhlásení. Stotožnil sa s názorom prvostupňového súdu aj v tom, že žalovaní 1/ a 2/ uniesli dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Výpoveď žalovaného 1/ bola potvrdená aj výsluchom pred odvolacím súdom, jednak žalovaným 2/ a tiež svedkyňou P., ktorá bola v rokoch 1998 až 2004 priateľkou žalovaného 1/ a ktorá bola prítomná pri telefonáte, keď žalobca prvýkrát pýtal od žalovaného 1/ 10 000 USD s tým, že následne žalovaný 1/ o tejto skutočnosti informoval nielen žalovaného 2/, ale aj pána N.. Za

nepriamy dôkaz označil odvolací súd aj výpoveď svedka G., ktorý nebol síce priamo pri tom, kedy by si žalobca pýtal peniaze od žalovaného 1/, avšak potvrdil, že žalobca si dával za zásluhu prestup žalovaného 1/ do zahraničného futbalového zväzu a rovnako tento svedok bol účastný pri inom korupčnom správaní sa žalobcu, kde pre nedostatok dôkazov k medializácii a riešeniu tohto konania žalobcu v konečnom dôsledku nedošlo. Okrem toho odvolací súd uviedol, že predmetom listu žalovaného 2/ adresovaného členom výkonného výboru SFZ nebolo len tvrdenie o požadovaní čiastky 10 000 USD žalobcom od žalovaného 1/, ale v ďalších bodoch žalovaný 2/ vytýkal žalobcovi aj prácu v rámci jeho trénerstva. V konaní nebolo preukázané, že by žalobca bol jediným kandidátom na post trénera a že by iba kvôli tomuto listu dané miesto nezískal. Rovnako sa odvolací súd stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že žalovaný 1/ v tom čase nemal žiaden dôvod si vymyslieť, že žalobca od neho pýtal peniaze. Napokon dodal, že s odstupom desiatich rokov odkedy sa skutok stal, si nemôžu jednotliví svedkovia presne pamätať na okolnosti daného prípadu. V ďalšom poukázal na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým sa stotožnil. Priznanie náhrady trov konania žalovaným 1/ a 2/ odôvodnil s poukazom na ich úspech v konaní podľa § 142 ods. 1, § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť a dôvodnosť podaného dovolania vyvodil z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., nakoľko mal za to, že rozhodnutie krajského súdu nezodpovedá požiadavke ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. na riadne odôvodnenie rozsudku. Považoval ho za nenáležité a nedostatočne odôvodnený, pretože sa v ňom súd nevyrovnal s námietkami žalobcu o rozporoch vo výpovediach kľúčovej svedkyne P., o nedôveryhodnosti svedka G. a ohľadne záujmu žalovaného 2/ na dehonestácii osoby žalobcu. Podľa jeho názoru druhostupňové rozhodnutie obsahuje neprehľadné opísanie jednotlivých vykonaných dôkazov, neobsahuje analýzu skutkového stavu, ani jeho vyhodnotenie vo vzťahu k záveru o pravdivosti sporných tvrdení a nemožno z neho zistiť, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov a námietok žalobcu odvolací súd riadil, ako hodnotil jednotlivé dôkazy s poukazom na uvedené rozpory.

Žalovaní 1/ a 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobcu považovali tento mimoriadny opravný prostriedok za neprípustný; plne sa stotožnili s rozhodnutím odvolacieho súdu včítane jeho odôvodnenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), riadne zastúpený (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Dovolanie účastníka konania upravené v tretej hlave štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci dovolateľ napadol dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu vydané vo forme rozsudku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 O.s.p.

Prípustnosť dovolania v predmetnej veci podľa § 238 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu vo veci samej, ani o rozsudok, v ktorom by sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Rovnako sa nejedná o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O.s.p. neprípustné. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu,

spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p. spočívajúcou v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý sa podľa jeho názoru nevysporiadal so všetkými námietkami uvádzanými žalobcom v priebehu odvolacieho konania.

Úvodom treba pripomenúť, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“. Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“. Naostatok nemožno opomenúť ani ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd

prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Súd prvého stupňa primerane vysvetlil, z akých úvah vychádzal pri závere, že tvrdenia žalovaného 1/ sú pravdivé. Záver vyvodil z logického sledu opísaných udalostí na základe nepriamych dôkazov, vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich, ktorým uveril a dostatočne vysvetlil aj dôvod takéhoto postupu. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne úsudky súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi prvostupňového súdu ohľadom pravdivosti tvrdení žalovaných a vypočutých svedkov o korupčnom správaní žalobcu. Na zdôraznenie správnosti prvostupňového rozsudku doplnil, že predmetom listu žalovaného 2/ adresovaného členom výkonného výboru SFZ nebolo len tvrdenie o požadovaní čiastky 10 000 USD žalobcom, ale v ďalších bodoch vytýkal žalobcovi aj jeho pôsobenie v rámci trénerskej práce. V konaní nebolo preukázané, že by žalobca bol jediným kandidátom na post trénera a že by iba kvôli tomuto listu žalovaného 2/ dané miesto nezískal. Podrobnejšie skutočnosti dostatočne objasnil okresný súd, preto sa k nim odvolací súd nebol povinný znova vyjadrovať a opakovať dôvody uvádzané súdom prvého stupňa. Jeho postup bol teda v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. umožňujúcim odvolaciemu súdu podrobnejšie nezdôvodňovať svoje rozhodnutie a odkázať na dôvody obsiahnuté v prvostupňovom rozhodnutí, ak sa s nimi plne stotožňuje. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv žalobcu.

Pokiaľ ide o námietky žalobcu týkajúce sa zisteného skutkového stavu veci vyvodzované z jeho iného hodnotenia súdom vykonaných dôkazov, je súdna prax jednotná v názore, že ak súd niektorý dôkaz nesprávne vyhodnotí, môže to viesť prípadne k nesprávnym skutkovým zisteniam a v konečnom dôsledku aj k vecne nesprávnemu rozhodnutiu, nezakladá to však tzv. zmätočnosť konania, teda ani vadu v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. (vid' R 37/1993, R 125/1999 a R 6/2000). Treba zdôrazniť, že do obsahu

základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). K uvedenej námietke žalobcu treba dodať, že súd neodníme účastníkovi možnosť pred ním konať ani tým, že (prípadne) nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov (§ 132 O.s.p.); jeho rozhodnutie môže byť síce z tohto dôvodu vecne nesprávne, ale to ešte samo osebe nevedie k zmätočnosti rozhodnutia a nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 42/1993), pre úplnosť treba dodať, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné – viď § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobcu odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov konania proti dovolateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky im však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože trovy žalovaných, ktoré im vznikli v súvislosti s vyjadrením ich právneho zástupcu k dovolaniu, nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania a stručný obsah ich vyjadrenia, za potrebné na účelne bránenie práva.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. júna 2012

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová